

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กองนิติการ สำนักกฎหมาย โทร. ๑๐๒๖

ที่ สกม.๐๐๐๒๐๑/ ๒๕๖๕ วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตรวจสอบราชกิจจานุเบกษา (ระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน - ๔ ธันวาคม ๒๕๖๕)

เรียน หัวหน้าสำนักกฎหมาย ผ่านหัวหน้ากองนิติการ

ตามสั่งการหัวหน้าสำนักกฎหมาย ให้ตรวจสอบข้อมูลทาง Internet ว่ามีกฎหมาย ประกาศ หรือระเบียบที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหรือมีผลกระทบกับ ยสท. หรือไม่อย่างไร นั้น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบข้อมูลจาก Website ราชกิจจานุเบกษา Application G-News มติคณะรัฐมนตรี ระบบกลางทางกฎหมายและ Website อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน - ๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ แล้วปรากฏว่าพบ กฎหมาย ประกาศ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ ยสท. ได้แก่ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎกระทรวงกำหนดส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งและการออกใบรับรอง และอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. .... (เอกสารแนบ ๑)

ทั้งนี้รายงานการวิเคราะห์ฯ ดังกล่าวเป็นการวิเคราะห์ฯ รับฟังการแสดงความคิดเห็นครั้งที่ ๒ ซึ่งไม่มีการปรับเปลี่ยนแก้ไขการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวงกำหนดส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบฯ ในการแสดงความคิดเห็นครั้งที่ ๑ ซึ่ง ยสท. ได้ดำเนินการแสดงความคิดเห็นครั้งที่ ๒ ไว้แล้วตาม (เอกสารแนบ ๒)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเรียน ผู้ว่าการ เพื่อทราบ ก่อนแจ้งเวียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบ รายงานการวิเคราะห์ฯ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เรียน ผู้ว่าการ ผ่าน รองผู้ว่าการด้านบริหาร

เพื่อโปรดทราบ ก่อนแจ้งเวียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ รายงานการวิเคราะห์ฯ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

- ไม่พบประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ
 มีรายการผิดพลาด
 มีข้อเสนอแนะ

๑. สำนักกฎหมายอยู่ระหว่างจัดทำหนังสือแจ้งปัญหาและผลกระทบให้กับทุกหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องโดยเร่งด่วนตามสั่งการผู้ว่าการ ดังนี้ จัดทำหนังสือถึงกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงสาธารณสุข กรมสรรพสามิต และกรมศุลกากร

๒. หากร่างกฎกระทรวงฯ ครม. เห็นชอบในหลักการแล้ว และมีการส่งร่างกฎกระทรวงให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา เห็นควรมีหนังสือถึงกระทรวงการคลังขอให้ ยสท. เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว ในชั้นกฤษฎีกา

พงษ์ศิริ ขุนพ
 (นายพงษ์ศิริ ขุนพ)

นิติกร ๖
 ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

(นายไกรวิทย์ เงามุข)

หัวหน้ากองนิติการ ๑๓๕๑.๖

(นายอัศวิน ทองเจริญ)

ผู้ช่วยหัวหน้าสำนักกฎหมาย

(นายรัชศักดิ์ อินทร์ปราบ)

รองผู้ว่าการด้านบริหารจัดการผลิตภัณฑ์

๑๓ ธ.ค. ๒๕๖๕

(นางนริสา ชัยอำนาจ)

หัวหน้าสำนักกฎหมาย

(นายภูมิจิตต์ พงษ์พันธุ์งาม)

ผู้ว่าการ

๑๓ ธ.ค. ๒๕๖๕

๑๓ ธ.ค. ๒๕๖๕

- ต้นฉบับ - กองนิติการ
สำเนา เรียง - ผู้ชำนาญการปรุง
- ฝ่ายวิจัยและพัฒนา
- ฝ่ายโยธา
- ฝ่ายชาย
- ฝ่ายตลาด

เพื่อทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นางสาวกัญญา พุ่มเขียว)
ผู้ช่วยหัวหน้าสำนักกฎหมาย ปฏิบัติการแทน
หัวหน้าสำนักกฎหมาย
15 ธ.ค. 2565

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ

ร่างกฎกระทรวงกำหนดส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งและการออกใบรับรอง และอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้าน ๒ การบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

เพื่อให้กฎหมายมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากลนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำ และเอื้อต่อการพัฒนา ไม่เลือกปฏิบัติ สามารถอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในข้อกฎหมายและบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในด้านสาธารณสุข

การปฏิรูปที่ ๗ การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค และด้านสาธารณสุข (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การปฏิรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสร้างเสริมสุขภาพ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันและดูแลรักษาโรคไม่ติดต่อสำหรับประชาชนและผู้ป่วย

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

ปัจจุบันมีกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับมาตรฐานส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ และการแจ้ง

รายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ แต่บทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและยังไม่สอดคล้องกับกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก (WHO Framework Convention on Tobacco Control: WHO FCTC) ซึ่งประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นรัฐภาคีภายใต้กรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก เป็นผลให้มีพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยต้องกำหนดมาตรการในการควบคุมยาสูบให้สอดคล้องกับกรอบอนุสัญญาดังกล่าว

ด้วยปัจจุบันในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบมีการใส่สารที่ใช้ในการปรุงแต่ง (Additives) มากมายหลายชนิด ซึ่งก่อให้เกิดการเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การใส่สารที่ใช้ในการปรุงแต่ง พึงสารที่ทำให้เกิดรสชาติหรือกลิ่น สารที่ทำให้เกิดสี สารที่ทำให้เข้าใจว่าผลิตภัณฑ์ยาสูบมีประโยชน์ต่อสุขภาพหรือลดอันตรายต่อสุขภาพ สารที่ทำให้เข้าใจว่าเพิ่มพลังงานและความมีชีวิตชีวา หรือสารที่ทำให้เกิดรสหวาน ความหวานทุกชนิดในบุหรี่ซิการ์และบุหรี่ซิการ์ล้วนเป็นสาเหตุทำให้เกิดความง่วงหรือตึงตูดเด็ก เยาวชนและนักสูบหน้าใหม่ให้เริ่มบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ อีกทั้งสารที่ใช้ในการปรุงแต่งบางชนิดทำให้เกิดอาการอาเจียน ผู้บริโภคจึงไม่รู้สึกระคายเคืองจากควันบุหรี่ ทำให้เสพติดบุหรี่หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบได้ง่าย ส่งผลทำให้อัตราการบริโภคบุหรี่หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบเพิ่มขึ้น^{๓๖} อีกทั้งการใส่สารที่ใช้ในการปรุงแต่ง ซึ่งก่อให้เกิดการเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบเพิ่มขึ้น ยังทำให้การเลิกบุหรี่ยากขึ้น หรือเลิกบุหรี่ไม่ได้ รวมถึงหากไม่มีการควบคุมส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ สารที่ใช้ในการปรุงแต่งซึ่งใสในผลิตภัณฑ์ยาสูบจะเป็นอุปสรรคต่อความพยายามในการเลิกบุหรี่ด้วย ประกอบกับสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบทำให้เกิดสารเคมีมากกว่า ๗,๐๐๐ ชนิดซึ่งสารหลายชนิดส่งผลกระทบต่อการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ภายในร่างกาย และมีมากกว่า ๗๐ ชนิด ที่เป็นสารก่อมะเร็ง จะเห็นได้ว่าสารเหล่านี้เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน ทั้งผู้สูบบุหรี่และผู้ไม่สูบบุหรี่ และอัตราการบริโภคบุหรี่หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบที่เพิ่มขึ้น ย่อมก่อให้เกิดความสูญเสียเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทั้งด้านสุขภาพ และเศรษฐกิจอย่างมหาศาล^{๓๗}

^{๓๖} World Health Organization. 2016. Advisory note: banning menthol in tobacco products. WHO study Group on Tobacco Product Regulation (TobReg). Available from: <https://www.who.int/publications/item/advisory-note-banning-menthol-in-tobacco-products-who-study-group-on-tobacco-product-regulation>

^{๓๗} World Health Organization. 2016. Case studies for regulatory approaches to tobacco products: menthol in tobacco products. Available from: <https://www.who.int/publications/item/case-studies-for-regulatory-approaches-to-tobacco-products-menthol-in-tobacco-products>

^{๓๘} U.S. Department of Health and Human Services. *The Health Consequences of Smoking—50 Years of Progress: A Report of the Surgeon General*. Atlanta: U.S. Department of Health and Human Services, Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion, Office on Smoking and Health, 2014.

ดังนั้น แนวปฏิบัติข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ว่าด้วยเรื่องการควบคุมและเปิดเผยส่วนประกอบที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบของกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก^๙ จึงกำหนดให้รัฐภาคีจะต้องดำเนินการตามแนวปฏิบัติข้อ ๙ อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการทดสอบและการวัดส่วนประกอบและสารที่ปล่อยออกมาของผลิตภัณฑ์ยาสูบ และเพื่อจัดทำข้อบังคับเกี่ยวกับส่วนประกอบและสารที่ปล่อยออกมาเหล่านี้ รัฐภาคีควรพิจารณาให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการควบคุมยาสูบ มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบการรับรองและการดำเนินงานตามมาตรการที่กล่าวถึงข้างต้น แต่กฎกระทรวงดังกล่าวไม่ได้กำหนดว่าสารที่ใช้ในการปรุงแต่งชนิดใดเป็นสารต้องห้ามซึ่งส่งผลต่อการเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน และไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การควบคุมปริมาณของสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบไว้ อีกทั้งแนวปฏิบัติของข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ยังกำหนดให้รัฐภาคีดำเนินการให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบต่อหน่วยงานของรัฐ รวมถึงเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประกอบที่เป็นพิษและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบต่อสาธารณชน ซึ่งกฎกระทรวงดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว กระทรวงสาธารณสุขจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชนได้

นอกจากนี้ แนวปฏิบัติของข้อ ๙ และข้อ ๑๐ กำหนดให้รัฐภาคีควรดำเนินการเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบเพื่อไปตรวจสอบในห้องปฏิบัติการ ว่าผลิตภัณฑ์ยาสูบดังกล่าวเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ และเพื่อลดภาระด้านงบประมาณของภาครัฐ จึงควรกำหนดให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ โดยรัฐภาคีสามารถจัดหาเงินทุนสำหรับการดำเนินการตามแนวปฏิบัติของข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ได้จากการพิจารณาเรียกเก็บค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ภาษียาสูบเฉพาะ (Designated tobacco taxes) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการผลิตหรือการนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ (Tobacco manufacturing and/or importing licensing fees) และค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ยาสูบ (Tobacco product registration fees) เป็นต้น ซึ่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้กำหนดให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบรับรองการจดทะเบียนส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ

^๙ WHO - FCTC. *Partial guidelines for implementation of Articles 9 and 10*. Available from http://www.who.int/tobacco_instruments/articles_9and10/en/

และสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อใช้เป็นงบประมาณในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เนื่องจากการควบคุมส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ เป็นกรณีที่ต้องจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพของผู้ผลิตและผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ยิกาแรตและบุหรี่ยิการ์ รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบซึ่งส่งผลต่อการเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิในข้อมูลความลับทางการค้าของผู้ผลิตและผู้นำเข้าดังกล่าวเฉพาะในกรณีที่ต้องคุ้มครองสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของประชาชนเท่านั้น ทั้งนี้ จะไม่เป็นการเปิดเผยสูตรการผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบของผู้ประกอบการแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ภาครัฐมีหน้าที่ต้องคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนซึ่งเป็นประโยชน์สาธารณะ และต้องกำหนดมาตรการควบคุมยาสูบของประเทศไทยให้สอดคล้องกับกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลกที่ประเทศไทยเป็นรัฐภาคี เพื่อลดอัตราการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ ลดอัตราการเกิดโรคและการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรโดยมีสาเหตุมาจากผลิตภัณฑ์ยาสูบ จึงจำเป็นต้องออกร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการควบคุม ตรวจสอบ และเปิดเผยส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบซึ่งส่งผลต่อการเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

นอกจากนี้ ภาคธุรกิจย่อมคำนึงธุรกิจโดยแสวงหาผลกำไรเป็นหลัก ทำให้การตัดสินใจผลิตและนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบใด ไม่ว่าจะผลิตภัณฑ์ยาสูบนั้นมีส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็นอย่างไร หรือจะมีสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบในปริมาณเท่าใด ย่อมเป็นไปโดยคำนึงถึงผลกำไรที่ภาคธุรกิจจะได้รับเป็นสำคัญ โดยอาจจะละเลยต่อผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสุขภาพของประชาชน เพราะหากอัตราการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบเพิ่มขึ้น ภาคธุรกิจจะมีโอกาสในการสร้างผลกำไรที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น ภาครัฐจึงจำเป็นต้องแทรกแซงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจสอบและเปิดเผยรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ อันนำไปสู่การลดอัตราการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ ลดอัตราการเกิดโรคและการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรโดยมีสาเหตุมาจากผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีขึ้น

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

เพื่อควบคุมและตรวจสอบส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ และเพื่อเปิดเผยส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ส่งผลต่อสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของประชาชนให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติของข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ว่าด้วยเรื่องการควบคุมและเปิดเผยส่วนประกอบที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบของกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

ปัจจุบันมีการบังคับใช้กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งกำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบและการแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ แต่ทว่ากฎวิธีหลายประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและยังไม่สอดคล้องกับกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการควบคุม ตรวจสอบ และเปิดเผยรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวปฏิบัติของข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ว่าด้วยเรื่องการควบคุมและเปิดเผยส่วนประกอบที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบตามกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก ประกอบกับไม่มีวิธีการอื่นใดนอกเหนือจากการดำเนินการข้างต้น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องออกร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ โดยอาศัยอำนาจความมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อควบคุมและตรวจสอบส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ และเพื่อเปิดเผยส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ส่งผลต่อสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของประชาชนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและเป็นไปตามแนวปฏิบัติของข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ว่าด้วยเรื่องการควบคุมและเปิดเผยส่วนประกอบที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบของกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหาอื่นอย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

ปัจจุบันหลายประเทศทั่วโลกมีการกำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับการควบคุมและตรวจสอบส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ รวมทั้งการเปิดเผยส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ ให้สอดคล้องตามแนวปฏิบัติของข้อ ๙ และข้อ ๑๖ ว่าด้วยเรื่องการควบคุมและเปิดเผยส่วนประกอบที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบของกรอบสนธิสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก^๕ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กำหนดให้มีการควบคุมส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ เช่น การห้ามหรือการควบคุมสารที่ใช้ในการปรุงแต่ง (Additives) หรือสารที่ทำให้เกิดการรสชาติหรือกลิ่นอันอาจจูงใจหรือดึงดูดให้บริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบหรืออาจทำให้การบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบง่ายขึ้น สารที่ทำให้เกิดกลิ่นอันอาจจูงใจหรือดึงดูดให้บริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ ในผลิตภัณฑ์ยาสูบ ในควัน หรือใบไอระเหยที่เกิดจากการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ สารที่ทำให้เข้าใจว่าผลิตภัณฑ์ยาสูบมีประโยชน์ต่อสุขภาพ หรือลดอันตรายต่อสุขภาพ สารที่ทำให้เข้าใจว่าเพิ่มพลังงานและความมีชีวิตชีวา หรือสารที่ทำให้เกิดรสหวาน ความหวานทุกชนิด ยกเว้นน้ำตาลที่ใช้เพื่อทดแทนน้ำตาลตามธรรมชาติที่สูญเสียไปในกระบวนการผลิต จำนวน ๑๐๔ ประเทศ หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๗

๒) กำหนดให้มีการควบคุมสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ เช่น การควบคุมหรือให้รายงานปริมาณทาร์ นิโคติน และคาร์บอนมอนอกไซด์ จำนวน ๘๘ ประเทศ หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๔

๓) กำหนดให้มีการทดสอบและวัดปริมาณสารต่างๆ ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ยาสูบ จำนวน ๘๗ ประเทศ หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๔

๔) กำหนดให้มีการทดสอบและวัดปริมาณสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ จำนวน ๘๘ ประเทศ หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๔

๕) กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ภาครัฐเกี่ยวกับรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ยาสูบ จำนวน ๑๒๕ ประเทศ หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๙

๖) กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ภาครัฐเกี่ยวกับสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ จำนวน ๑๑๐ ประเทศ หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๔

^๕ WHO Framework Convention on Tobacco Control (DGO, 2021, 2023) global progress report on implementation of the WHO Framework Convention on Tobacco Control ; Available from: <https://fctc.who.int/publications/f/item/9789240041769>

๘) กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนเกี่ยวกับรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ยาสูบ จำนวน ๓๖๒ ประเทศ หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๖

๙) กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนเกี่ยวกับสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ จำนวน ๘๕ ประเทศ หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๗

นอกจากนี้ หลายประเทศมีการควบคุมส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ และเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบรับรอง โดยกำหนดให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อเป็นการยกระดับการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน หน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่ในการควบคุมสารประกอบที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ยาสูบและบังคับใช้กฎหมายให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงการติดตามและเฝ้าระวังเกี่ยวกับส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ ดำเนินการตรวจสอบ (Audit) ส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบจากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบรายงาน โดยลงพื้นที่เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบจากแหล่งผลิตเพื่อนำตัวอย่างดังกล่าวไปทดสอบและวัดส่วนประกอบหรือสารที่ใช้ในการปรุงแต่งและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบจากห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองตามที่รัฐกำหนด อันนำไปสู่การจัดทำและพัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลของส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ และสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบต่อหน่วยงานของรัฐและสาธารณชนต่อไป

ดังนั้น หลายประเทศรวมถึงประเทศไทย จึงมีหลักการและรูปแบบในการดำเนินการควบคุมและตรวจสอบส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ และการเปิดเผยส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบที่คล้ายคลึงกัน แต่จะแตกต่างกันในรายละเอียดตามบริบทของแต่ละประเทศ

๔. การรับฟังความคิดเห็น

- ได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี เนื่องจากการควบคุม ตรวจสอบ และเปิดเผยรายการส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ ไม่มีกฎเกณฑ์ใดกำหนดไว้ และไม่มีหน่วยงานอื่นใด นอกจากกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้รับผิดชอบ และแม้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าจะต้องดำเนินการขออนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบจากกรมศุลกากรโดยการยื่นใบรับรองตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ประกอบ หรือดำเนินการเสียภาษียาสูบต่อกรมสรรพสามิต แต่ก็เป็นการดำเนินการตามกฎหมายของกรมศุลกากรและกรมสรรพสามิต ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับ การควบคุม ตรวจสอบ และเปิดเผยรายการส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

ผู้ผลิตและผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรีซิกาแรตและบุหรีซิการ์ เพื่อภายในราชอาณาจักร มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพตามที่มาตรา ๔๐ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติรับรองไว้ แต่ภาครัฐสามารถจำกัดเสรีภาพดังกล่าว โดยอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายได้เท่าที่จำเป็นและพอสมควรแก่เหตุ ซึ่งร่างกฎกระทรวงฉบับนี้มีบทบัญญัติที่จำกัดเสรีภาพดังกล่าวโดยมีมาตรการควบคุมส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ ส่งผลให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรีซิกาแรตและบุหรีซิการ์ เพื่อภายในราชอาณาจักร ได้รับผลกระทบจากมาตรการตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้อย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากผู้ผลิตและผู้นำเข้าบางรายอาจต้องปรับตัวเพื่อปฏิบัติตามมาตรการภายใต้ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ เช่น การปรับเปลี่ยนส่วนประกอบในการผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบบางชนิดตราหรือชื่อรุ่นย่อย เพื่อไม่ให้มีสารที่ใช้ในการปรุงแต่งตามที่กฎหมายกำหนดห้ามไว้ หรือเพื่อไม่ให้ปริมาณสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบเกินปริมาณที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นการปรับตัวในระยะแรกเท่านั้น นอกจากนี้ ผู้ผลิตและผู้นำเข้ายังมีภาระในการชำระค่าธรรมเนียมใบรับรอง ซึ่งก่อให้เกิดต้นทุนในการประกอบกิจการเพิ่มขึ้น เนื่องจากกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้กำหนดให้บุคคลดังกล่าวชำระค่าธรรมเนียมใบรับรอง แต่โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดค่าธรรมเนียมใบรับรองไว้ โดยให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขในฐานะผู้รักษาการตามกฎหมายกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าวไว้ในกฎกระทรวง ไม่เกินที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ประกอบกับแนวปฏิบัติของข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ของกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก

ได้กำหนดหน้าที่ให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดจากกระบวนการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ยาสูบด้วย ดังนั้นร่างกฎกระทรวงฉบับนี้จึงกำหนดให้บุคคลดังกล่าวต้องชำระค่าธรรมเนียมใบรับรอง เพื่อให้ภาครัฐนำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในกระบวนการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ยาสูบว่าเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ โดยไม่เป็นการที่รัฐหารายได้เพิ่มเติมจากค่าธรรมเนียมใบรับรองดังกล่าว ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อคุ้มครองสุขภาพของประชาชนในฐานะผู้บริโภค แต่ผลกระทบดังกล่าวเป็นไปเท่าที่จำเป็นและไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยากหรือภาระเกินสมควรแก่บุคคลดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ และงบประมาณที่รัฐจะต้องสูญเสียไปเพื่อดูแลรักษาผู้ป่วยที่มีสาเหตุมาจากการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือได้รับผลกระทบจากควันบุหรี่ที่เกิดจากการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ เปรียบเทียบกับการระงับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ผลิตและผู้นำเข้าบางรายที่อาจจะต้องปรับตัว ย่อมมีความคุ้มค่าที่รัฐจะดำเนินการเพื่อปกป้องคุ้มครองสุขภาพของประชาชนและลดการใช้จ่ายงบประมาณจำนวนมากที่รัฐต้องใช้ในการดูแลรักษาผู้ป่วยที่เกิดจากการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ อีกทั้งมาตรการเหล่านี้มีวัตถุประสงค์ชัดเจน มุ่งหมายเพื่อให้เกิดผลดีหรือประโยชน์ต่อสาธารณะในการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเป็นการป้องกันเด็กและเยาวชนจากการเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผลดีดังกล่าวจึงมีประโยชน์ต่อสาธารณะมากกว่าค่าใช้จ่ายของผู้ผลิตและผู้นำเข้าที่สูญเสียไปในการปรับตัว เช่นนี้จึงย่อมไม่เป็นการสร้างภาระเกินสมควรแก่เหตุให้แก่บุคคลดังกล่าวแต่อย่างใด

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ ไม่ได้มีผลใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่มีการกำหนดระยะเวลาเพื่อให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าได้ปรับตัวเพื่อปฏิบัติตามมาตรการภายใต้ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ ซึ่งจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา นอกจากนี้ เมื่อร่างกฎกระทรวงฉบับนี้มีผลใช้บังคับแล้ว ได้มีการผ่อนผันระยะเวลาในการบังคับใช้กฎหมายในบางเรื่อง โดยภายในระยะเวลา ๓ ปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ยกเว้นการที่ต้องปฏิบัติตามในเรื่องการใช้สารที่ใช้ในการปรุงแต่งตามกฎหมายกระทรวงนี้ และภายในระยะเวลา ๔ ปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ยกเว้นการที่ต้องปฏิบัติตามในเรื่องการควบคุมปริมาณสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบตามกฎหมายกระทรวงนี้

๖.๓ กฎนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากแก่ประชาชน ทั้งผู้สูบบุหรี่และผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยเฉพาะการลดจำนวนเยาวชนที่จะเข้ามาเป็นนักสูบหน้าใหม่ รวมทั้งทำให้ผู้ที่สูบบุหรี่เลิกสูบบุหรี่ขึ้น เนื่องจากการควบคุมและตรวจสอบส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบที่เป็นอันตราย จะทำให้สุขภาพของประชาชนทุกคนในสังคมได้รับความคุ้มครองที่ดีขึ้นตามที่นานาประเทศได้มีการดำเนินการ ซึ่งถือเป็นประโยชน์

สาธารณะ และก่อให้เกิดประโยชน์ในระยะยาวต่อการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน เพราะเป็นการลดความเสียหายในการเกิดโรคที่มีสาเหตุมาจากผลิตภัณฑ์ยาสูบ โดยจากรายงาน การประเมินผลกระทบของการห้ามบุหรี่ที่มีการเติมสารที่ใช้ในการปรุงแต่งต่อการเลิกบุหรี่ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในแคนาดา ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ พบว่าการห้ามเติมสารที่ใช้ ในการปรุงแต่งมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับอัตราการพ่ายแพ้การเลิกบุหรี่ที่สูงขึ้น และการเลิกบุหรี่ ที่ประสบความสำเร็จ^๙ นอกจากนี้ เมื่อสุขภาพของประชาชนดีขึ้น รัฐก็จะประหยัดงบประมาณ ในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยจากโรคที่เกิดขึ้นจากการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ อันเป็นประโยชน์ต่อ ประเทศชาติ

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๓ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย อย่างไร และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการหรือไม่

ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ กำหนดระยะเวลาให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๑๘๐ วันนับแต่ วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา อีกทั้งกำหนดระยะเวลา ๓ ปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ สำหรับยกเว้นการปฏิบัติตามร่างกฎกระทรวงนี้ในเรื่องสารที่ใช้ในการปรุงแต่ง และระยะเวลา ๔ ปี นับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ สำหรับยกเว้นการปฏิบัติตามร่างกฎกระทรวงนี้ในเรื่องการควบคุม สารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ประเภทบุหรี่ซิการ์แรดและบุหรี่ซิการ์รีปป์ตัวเพื่อปฏิบัติตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข จะดำเนินการชี้แจง คือสาร ประชาสัมพันธ์ และสร้างกลไกให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้า ผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ซิการ์แรดและบุหรี่ซิการ์รีปป์ตัวจะขายในราชอาณาจักร มีความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามกฎหมายให้ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งจะจัดทำแนวทาง คำแนะนำให้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้

^๙Janet Chang-Hall, et al. 2020. Evaluating the impact of menthol cigarette bans on cessation and smoking behaviors in Canada: longitudinal findings from the Canadian arm of the 2016–2018 (TC Four Country Smoking and Vaping Surveys; Available from: <https://tobaccocontrol.bmj.com/content/early/2021/03/31/tobaccocontrol-2020-056259>

^๑Michael D Chaiton, et al. 2020. Ban on menthol-flavoured tobacco products predicts cigarette cessation of 1 year : a population cohort study; Available from: <https://tobaccocontrol.bmj.com/content/29/3/341>

นอกจากนี้ มีการกำหนดให้การดำเนินการตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้สามารถใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ตั้งแต่กระบวนการยื่นคำขอ การออกใบรับรอง การแก้ไขเปลี่ยนแปลงใบรับรอง และการออกใบแทนใบรับรอง เพื่อให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ รวมถึงจะมีการชี้แจง สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบเป็นการทั่วไป ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและไม่สร้างภาระให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข มีแนวทางในการชี้แจง สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก ทั้งก่อนและหลังร่างกฎกระทรวงฉบับนี้มีผลใช้บังคับอย่างต่อเนื่อง

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก เป็นจำนวน.....บาท อัตราค่าสิ่งที่ต้องให้.....อัตรา อัตราค่าสิ่งที่มีอยู่แล้ว.....อัตรา อัตราค่าสิ่งที่จะต้องเพิ่มขึ้น.....อัตรา

การดำเนินการตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ใช้งบประมาณในการดำเนินการตามปกติของหน่วยงาน โดยไม่ได้สร้างกรอบอัตราค่าสิ่งเพิ่มหรือต้องมีการปรับโครงสร้างองค์กรเพิ่มเติมแต่อย่างใด จึงไม่ส่งผลกระทบต่องบประมาณในเรื่องดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการเพื่อตรวจสอบผลิตภัณฑ์ยาสูบว่าเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ จำเป็นที่จะต้องจัดเก็บค่าธรรมเนียมใบรับรองเดิมอัตราที่พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนด เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในกระบวนการรับแจ้ง การออกใบรับรอง และการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ยาสูบตามที่มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนด ซึ่งมีประมาณการต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่สำคัญ ดังนี้

(๓) ค่าตรวจวิเคราะห์ที่ส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบจากห้องปฏิบัติการในต่างประเทศ เนื่องจากประเทศไทยไม่มีห้องปฏิบัติการสำหรับการตรวจวิเคราะห์ส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ จึงจำเป็นต้องส่งตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบในแต่ละชื่อตราหรือชื่อรุ่นย่อยไปตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการของต่างประเทศ ซึ่งจากการสืบค้นข้อมูลค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์โดยประมาณ พบว่ามีค่าใช้จ่าย ๓๐,๐๐๐ บาท ต่อตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบ ๓ ชื่อตราหรือชื่อรุ่นย่อย จากแต่ละแหล่ง ทั้งนี้ ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ต้องส่งตรวจวิเคราะห์ จะต้องได้มาจาก ๓ แหล่ง คือ ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบจากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบจากคลังสินค้า และตัวอย่าง

ผลิตภัณฑ์ยาสูบจากผู้ขายปลีก ซึ่งมีค่าใช้จ่ายโดยรวม ประมาณ ๘๐,๐๐๐ บาท ต่อการตรวจวิเคราะห์ ผลิตภัณฑ์ยาสูบ ๑ ซื้ดตราหรือชื่อรุ่นย่อย

(๒) ค่าขนส่งตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบเพื่อไปตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการของต่างประเทศ ซึ่งค่าขนส่งขึ้นอยู่กับประเทศปลายทางที่จะส่งตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบไปตรวจวิเคราะห์ ดังนั้น เมื่อพิจารณาการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบรับรอง จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งใบรับรองมีอายุ ๓ ปี จะเห็นได้ว่า ค่าใช้จ่ายข้างต้นสูงกว่าอัตราค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากผู้ผลิตและผู้นำเข้า อีกทั้งรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ยาสูบของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าในแต่ละปีมีมูลค่าที่สูงกว่าค่าธรรมเนียมใบรับรองที่ผู้ผลิตและผู้นำเข้าต้องชำระให้แก่ภาครัฐ

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้กำหนดห้ามเค็มสารที่ใช้ในการปรุงแต่งและควบคุมปริมาณสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ เนื่องจากเป็นมาตรการที่จำเป็นเพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนให้ดีขึ้น ซึ่งอาจส่งผลต่อการลดอัตราการผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยหากไม่มีการห้ามเค็มสารที่ใช้ในการปรุงแต่งและควบคุมปริมาณสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบนั้น อัตราการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบจะไม่ลดลงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งยังส่งผลให้รัฐต้องสูญเสียเงินจำนวนมหาศาลไปกับการรักษาโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่ โดยข้อมูลจากการศึกษาวิจัยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่า ค่าใช้จ่ายจากการรักษาโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่มีมากถึง ๘๗,๒๕๐ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๕๖ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) นอกจากนี้ ยังไม่รวมถึงมูลค่าความสูญเสียที่เกิดจากผลิตภาพที่ลดลงจากการเจ็บป่วยและเสียชีวิตก่อนเวลา (Productivity Lost) และมูลค่าความสูญเสียจากความทุกข์ทรมานและชีวิตแต่ละชีวิตที่สูญเสียไปก่อนเวลาอันควรจากโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่^๑ ดังนั้น เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า มูลค่าผลประโยชน์ที่รัฐจะสูญเสียไปบ้าง เป็นสัดส่วนที่น้อยกว่าเมื่อเทียบกับมูลค่าความสูญเสียที่เกิดจากการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบดังกล่าว

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้เป็นการควบคุมส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตบุหรี่ซิการ์และบุหรี่ซิการ์ ซึ่งผู้ผลิตและผู้นำเข้าเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ที่สามารถรับตัวเพื่อดำเนินการตามร่างกฎกระทรวง

^๑ อังเดร่า โคมงโพตาล, 2562, การประเมินต้นทุนผลกระทบทางสาธารณสุขต่อที่ทรงกรมและทางอ้อมจากกาสูบบุหรี่ในประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2560, สืบค้นจาก <https://resourcecenter.thaihealth.or.th/medic/WN26>

ฉบับนี้ได้ รวมทั้งไม่มีผลกระทบโดยตรงต่อเกษตรกรชาวไร่ยาสูบซึ่งเป็นผู้ประกอบกิจการต้นน้ำแต่อย่างใด

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

การควบคุมและตรวจฉกฉาบส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ จะช่วยลดอัตราการเกิดโรคและภาวะเสียชีวิตก่อนวัยอันควรโดยมีสาเหตุมาจากผลิตภัณฑ์ยาสูบ รวมถึงช่วยลดความไม่สบายใจของผลิตภัณฑ์ยาสูบ ลดภาวะเสพติด และลดความเป็นพิษและอันตรายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบไม่เป็นที่พึงใจหรือดึงดูดเด็ก เยาวชนและนักสูบหน้าใหม่ให้เริ่มบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ ทั้งนี้ หากผลิตภัณฑ์ยาสูบไม่เป็นที่ถูกกฎหมายกำหนด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขต้องออกคำสั่งห้ามขาย ห้ามนำเข้า หรือให้ทำลายผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ผลิตหรือนำเข้านั้น เพื่อคุ้มครองสุขภาพของประชาชนในฐานะผู้บริโภค นอกจากนี้ การเปิดเผยส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของประชาชน จะทำให้ประชาชนได้รับทราบถึงโทษและพิษภัยจากส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการลด ละ เลิกการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้สอดคล้องกับมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกรรณสูญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก และแนวปฏิบัติ ข้อ ๗ และข้อ ๓๐ ว่าด้วยเรื่องการควบคุมและฉกฉาบส่วนประกอบที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบ ตามกรรณสูญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก รวมถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals-SDGs) ข้อ ๓ การสร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดี และส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย (Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages) เป้าประสงค์ย่อยที่ ๓.a เพิ่มความเข้มแข็งในการดำเนินงานตามกรรณสูญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลกในทุกประเทศตามความเหมาะสม* อันเป็นผลให้ประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีได้ปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ อีกทั้งไม่ถูกแรงกดดันจากต่างประเทศ และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อประชาคมโลก

* United Nations. 2015. the 17 Sustainable Development Goals (SDGs). Available from: <https://sdgs.un.org/goals>

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

เพื่อให้เป็นมาตรการในการควบคุมและกำกับดูแลการประกอบกิจการของผู้ผลิตและผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ซิการ์แรตและบุหรี่ซิการ์ จึงมีความจำเป็นต้องควบคุมและตรวจสอบส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ เนื่องจากสารที่ใช้ในการปรุงแต่งบางชนิดซึ่งเป็นส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ และปริมาณสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบที่มากเกินไป จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน จึงต้องกำหนดให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าต้องแจ้งรายการส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อให้ภาครัฐพิจารณาออกใบรับรองแก่ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบว่าเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ ก่อนนำผลิตภัณฑ์ยาสูบออกจากแหล่งผลิตภายในราชอาณาจักร หรือก่อนนำผลิตภัณฑ์ยาสูบเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งเป็นการคุ้มครองเพื่อให้สุขภาพของประชาชนทุกคนได้รับความคุ้มครอง อันถือเป็นการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ไม่มีการใช้ระบบคณะกรรมการในร่างกฎกระทรวงฉบับนี้

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

ไม่มีการกำหนดโทษอาญาในร่างกฎกระทรวงฉบับนี้

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครอง

การออกใบรับรองการจดแจ้งรายการส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ ถือเป็นการออกคำสั่งทางปกครอง และนายทะเบียนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจำเป็นต้องพิจารณาคำขอ เอกสาร และหลักฐาน ก่อนออกใบรับรองให้แก่ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ซิการ์แรตหรือบุหรี่ซิการ์ เพื่อตรวจสอบว่าผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ หากคำขอ เอกสาร และหลักฐานเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ นายทะเบียนจะต้องออกใบรับรองให้แก่ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเท่านั้น

อย่างไรก็ดี ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้จำเป็นต้องกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลพินิจในการพิจารณาสารที่ใช้ในการปรุงแต่ง (Additives) เนื่องจากไม่อาจระบุชื่อสารโดยเฉพาะเจาะจงไว้ในร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ได้ทั้งหมด และอาจมีการเติมสารที่ใช้ในการปรุงแต่งหรือส่วนประกอบอื่น ๆ ที่อาจมีขึ้นในอนาคตซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพเช่นเดียวกับสารที่กำหนดไว้ในร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ ซึ่งการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลพินิจในกรณีดังกล่าวเป็นการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลพินิจเพียงเท่าที่กฎหมายกำหนดไว้ และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยเทียบเคียงและไม่ตีความเกินไปกว่าขอบเขตของสารที่กำหนดไว้ในร่างกฎกระทรวงฉบับนี้

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ให้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(นายโอทธาน์ การย์ภินพงษ์)

อธิบดีกรมควบคุมโรค

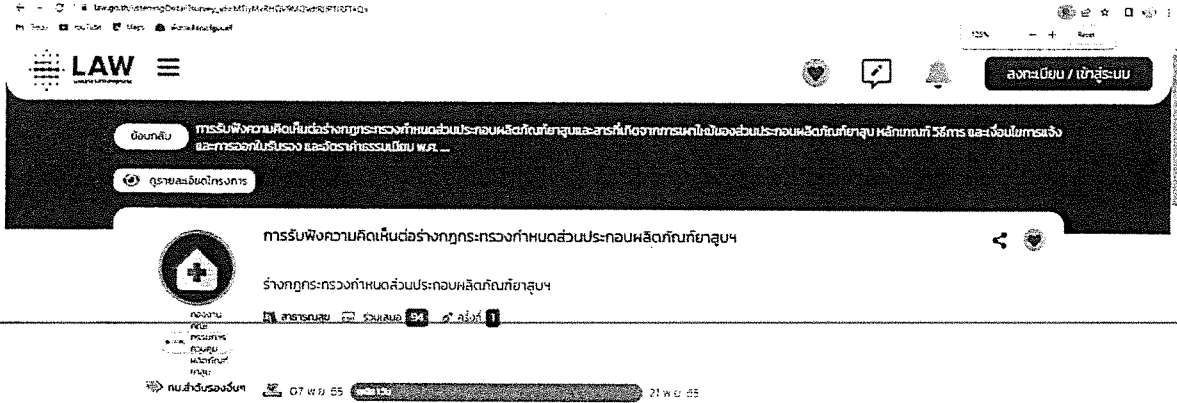
๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายชนันท์ สิทธิบุษย์ ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

โทร. ๐ ๒๕๕๑ ๓๘๘๒

อีเมล tobacco@otpc@gmail.com

1. ท่านเกี่ยวข้องกับร่างกฎกระทรวงนี้ในฐานะใด *

- ผู้ผลิต/ผู้นำเข้า
- ผู้ประกอบการร้านค้า
- ประชาชนทั่วไป
- อื่น ๆ

การยาสูบแห่งประเทศไทย

2. การปรับปรุงแก้ไขรายการส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์สุขภาพประเภทบุหรี่ยาสูบและบุหรี่ซิการ์ในหมวด 1 ถึง 4 ให้มีความชัดเจน มีความเป็นมาตรฐานเพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของประชาชนอันเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก (WHO - FCTC) ซึ่งประเทศไทยเป็นรัฐภาคี ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร *

- เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วย
- อื่น ๆ

กรอบ FCTC เป็นหลักการในการที่จะออกกฎหมายและนำมาใช้บังคับในประเทศ ซึ่งการออกกฎหมายลำดับรอง (กฎ) ควบคุมบริษัทยาสูบและสภาพแวดล้อมของประเทศไทยในด้านอื่นๆ ประกอบด้วย หากพิจารณาถึงวิถีของสุขภาพเพียงด้านเดียวโดยไม่มีพิจารณาถึงผลกระทบต่อสุขภาพอื่น ๆ อย่างรอบด้านอาจทำให้เกิดการคุ้มครองสุขภาพไม่สัมฤทธิ์ผล และส่งผลกระทบต่อสุขภาพด้านอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องต่อประชาชนหรือรัฐอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น ประชาชนกับโรคภัยหรือกฎหมายจะมีไปบริโภคนาหรือสิ่งทดแทนบุหรี่ยาสูบส่งผลต่อสุขภาพของผู้สูบบุหรี่หรือผู้สูบบุหรี่ที่กฎหมาย นอกจากนี้จะเป็นการส่งเสริมให้ผู้ค้าบุหรี่ยาสูบได้รับประโยชน์จากการควบคุมยาสูบที่เข้มงวดเกินไปซึ่งอาจส่งผลต่อสุขภาพของประชาชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

เสียงไม่ดี เช่น ประชาชนกับโรคภัยหรือกฎหมายจะมีไปบริโภคนาหรือสิ่งทดแทนบุหรี่ยาสูบส่งผลต่อสุขภาพของผู้สูบบุหรี่หรือผู้สูบบุหรี่ที่กฎหมาย นอกจากนี้จะเป็นการส่งเสริมให้ผู้ค้าบุหรี่ยาสูบได้รับประโยชน์จากการควบคุมยาสูบที่เข้มงวดเกินไปซึ่งอาจส่งผลต่อสุขภาพของประชาชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

3. มาตรการควบคุม/จำกัดปริมาณสารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่กระดาษและบุหรี่ซิการ์ เช่น การควบคุมปริมาณสารนิโคติน คาร์ หรือสารอันตรายอื่น (ที่กำหนดไว้ในหมวด 1 ข้อ 5) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร *

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

อื่น ๆ

4. ท่านมีข้อคิดเห็นในประเด็นอื่น ๆ เกี่ยวกับร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ หรือไม่ อย่างไร

ฉันยินดีเห็นด้วยลา. เคยส่งความเห็นเป็นหนังสือได้เียงเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ไปก็ สง

Verification expired. Check the checkbox again.

I'm not a robot

4/4 คำถาม

[เริ่มแสดงความคิดเห็น](#)

Law.go.th | LAW | [สงวนลิขสิทธิ์](#) / [เข้าสู่ระบบ](#)

ได้รับความคิดเห็นของคุณแล้ว

Copy Link ด้านล่างเพื่อส่งต่อความคิดเห็น

คัดลอก URL

ส่ง Feedback

แสดงความเห็นสาธารณะ

https://www.law.go.th/listeningDetail?survey_id=MTIyMkrHQV9MQVdfRIJPTIRfTKQ=